

TC.
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK YÜKSEKOKULU
EBELİK BÖLÜMÜ
DERS İÇERİKLERİ

I. SINIF I. DÖNEM

EBE101 Mikrobiyoloji-Parazitoloji (2 2 3)

Öğrencilerin, mikroorganizmalar ve paraziter ajanları tanınması amaçlanmaktadır. Bu ders; mikroorganizmaların sınıflandırılması, temel bakteriyoloji, bakteri genetiği, sterilizasyon, dezenfeksiyon ve antisepsi, bağışıklık sistemi, temel viroloji, infeksiyonların epidemiyolojisi, genel parazitoloji, genel mikoloji, protozooloji, helmintoloji, artropodlar, bakteriler, virüsler, helmintler, protozoonlar konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Altındiş M. (2008). Hemşireler için Mikrobiyoloji, Güneş Tıp Yayınevi, İstanbul.
2. Başustaoğlu A.C (2010). Tıbbi Mikrobiyoloji, Altıncı Baskı, Güneş Tıp Yayınevi, İstanbul.
3. Bilgehan H. (2009). Klinik Mikrobiyolojik Tanı, Güneş Tıp Yayınevi, İstanbul.

EBE103 Biyokimya (2 0 2)

Bu dersin amacı, insan vücudunun temel yapısını oluşturan biyomoleküllerin; yapıları, fonksiyonları ve metabolizmaları ile ilgili temel bilgiler ile metabolizmada görülen bozukluklara bağlı olarak gelişen hastalıkların öğretilmesi ve bu teorik bilgilerin, ebelik uygulamalarında kullanılmasını sağlamaktır. Bu ders, biyokimyaya giriş, su ve elektrolit mekanizması, proteinler, aminoasitler, enzimler, karbonhidratlar, lipitler, nükleik asitler ve protein sentezi, hormonlar, steroid hormonlar, karbonhidrat, lipit ve protein metabolizması, sindirim ve emilim biyokimyası, vitamin ve mineral biyokimyası, karaciğer ve böbrek fonksiyon testleri, test seçimi ve numune alma yöntemleri konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Murray RK, Granner DK, Mayes PA, Rodwell VW (2000).Harper's Biochemistry. 25th ed. Appleton and Lange Publications;
2. Nelson LD, Cox MM, Lehninger AL(1997). Principles of Biochemistry. 2nd ed. New York: Worth Publisher
3. Stryer L(1988). Biochemistry. 3rd edition. New York: Freeman and Company
4. Yenson M.(1989). İnsan Biyokimyası. İstanbul İ.Ü.Tıp Fak. Yay. No:128

EBE105 Anatomi (3 2 4)

Bu ders; anatominin tanımını, genel bölümler, temel latince kavramlar, iskelet sistemi ve eklemler, kaslar ve fonksiyonları, dolaşım sistemi anatomisi, solunum sistemi anatomisi, sindirim sistemi anatomisi, boşaltım sistemi anatomisi, genital sistem anatomisi, endokrin sistem anatomisi, merkezi sinir sistemi anatomisi, periferik sinir sistemi, beş duyunun anatomisi, insan vücudunun topoğrafik anatomisi konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Yıldırım M. Sağlık Yüksek Okulları Resimli İnsan Anatomisi, Nobel Yayınevi.
2. Elhan A. (2001). İnsan Anatomisi Atlası, Güneş Tıp Kitapevi, İstanbul.
3. Pratik Anatomi (2005), Asya Kitapevi, 3. Baskı.

EBE107 Ebeliğe Giriş (2 0 2)

Bu derste; mesleğin rolleri, nitelikleri ve önemi, mesleğe yönelik politikalar, ebelik felsefesi

konularında bilgili sağlık insan gücü yetiştirmek, mesleğin görevlerini benimsetmek hedeflenmektedir. Dersin konuları, insan, çevre, insan ilişkileri ve kültür, temel insan gereksinimleri, sağlık- hastalık kavramları ve etkileyen faktörler, mesleğin tarihi ve gelişimi, toplum sağlığının korunmasında ebenin rolü, mesleğin tanımları, kuramcıları, nitelikleri, meslekte görev, yetki ve sorumluluklar, insan, hasta, anne ve yenidoğan hakları, sağlık ekibinin önemi ve ekipte ebenin rolü, sağlıkla ilgili yasalar, Uluslar arası ebelik felsefesi, mesleğin imajı ve vizyonu konularını içermektedir.

Ders kitapları

1. Birol L.(2004).Hemşirelik Süreci, İzmir,
2. Göker H(1993).Ebelik Tarihi ve Deontolojisi, Açıköğretim Fakültesi Yayınları,Eskişehir
3. Velioglu P.(1999).Hemşirelikte Kavram ve Kuramlar,Alaş Ofset, İstanbul,1999
4. Ebelik Tarihi ve Deontolojisi Dersi Yayınlanmamış Ders Notları

EBE109 Ebelikte Temel İlke ve Uygulamalar I (4 2 5)

Ebelik mesleği, görev, yetki ve sorumluluklarının tanınmasını sağlamak; hasta bakımı ile ilgili temel kavramları, ilke ve uygulamaların öğretilmesi amaçlanır. Bu ders; ebelik mesleği, ebelik süreci, hijyen gereksinimi, enfeksiyon kontrolü, sıvı gereksinimi, yaşamsal bulgular, ilaçların uygulanması, sıcak ve soğuk uygulamalar, hareket gereksinimi, beslenme gereksinimi, solunum sistemi uygulamaları, üriner ve gastrointestinal sistem uygulamaları, ölüm ve terminal dönemdeki hastanın bakımı konularını içerir.

Ders kitapları:

1. Ulusoy M.F, Görgülü S. (1996). Hemşirelik Esasları, Temel Kuram, Kavram, İlke ve Yöntemler, İstanbul.
2. Gail B (1999). Ladwig. Nursing Diagnosis Handbook: A Guide to Planning Care, Sixth Edition, Mosby Company.
3. Potter P A. Perry AG. (2004). Fundamentals of Nursing, 6th Edition, Mosby Company, USA.
4. Birol L (2010). Hemşirelik Süreci, Hemşirelik Sürecinde Sistemik Yaklaşım, Etki Yayınları.

EBE111 İletişim Becerileri (2 0 2)

Öğrencinin, yardım edici iletişim kurmanın önemini kavraması, hasta ve ekip üyeleri ile iletişimi algılaması ve iletişim becerilerini geliştirmesi amaçlanmaktadır. Bu ders; iletişimde temel kavramlar, iletişim teknikleri, etkili iletişim, sözsüz iletişim ve beden dili, kitle iletişimi, kültürel iletişim, örgütsel iletişim, bireylerarası iletişim, iletişim donanımları, aile içi iletişim, iletişim çatışmaları, empatik iletişim, terapötik iletişim ve sağlık hizmetlerinde iletişim konularını içerir.

Ders kitapları:

1. Tabak R.S. (1999), Sağlık İletişimi, Literatür Yayınevi.
2. Cüceloğlu D. (2002), Keşke'siz Bir Yaşam İçin İletişim Donanımları, Remzi Kitabevi.
3. Demiray U. (2006), Genel İletişim, Pegem Yayıncılık
4. Doğan O. (2007), Sağlık Hizmetlerinde İletişim, Songür Yayıncılık
5. Dökmen Ü. (2002), İletişim Çatışmaları ve Empati, Sistem Yayıncılık.
6. Terakye G. (1998), Hasta Hemşire İlişkileri, Hacettepe Üniversitesi Yayınları

EBE113 Beslenme (2 0 2)

Bu derste, sağlık ve beslenme arasında ilişki kurulup, besin öğelerinin tanıtımı yapılır, enerji alımının saptanması, hastalıklar sırasında beslenme ve egzersiz öncesi ve sonrası beslenme

olgularının öğretilmesi amaçlanır. Bu ders; genel beslenme ve sağlıkla ilişkisi, besin öğelerinin tanıtımı, vitamin ve minerallerin tanıtımı, neden enerji almamız, beslenme ve kilo alma ilişkisi, gebelik döneminde beslenme, emzikli beslenmesi, 0-1 yaş, 1-3 yaş, 4-6 yaş, 7- 12 yaş, menstruasyon, menapoz ve yaşlılarda beslenme, çocuk ve genç, işçi sporcuların beslenmesi, yaygın görülen hastalıklarda beslenme konularını içerir.

Ders kitapları:

1. Demirci (2009). Beslenme (Yenilenmiş 3. Baskı). Uğurer Tarım Kitapları, Kayseri.
2. Baysal A (2004). Beslenme, 10. Basım, Hatipoğlu Yayınları, Ankara.
3. Baysal A (2002). Genel Beslenme, 11.Basım, Hatipoğlu Yayınları, Ankara.
4. Ersoy G.(2005). Egzersiz ve Spor Performansı için Beslenme”, Ankara.
5. Güneş Z. (1998). Spor ve Beslenme. Bağırhan Yayınevi, Ankara.

YDL183 Yabancı Dil I (İngilizce) (2 0 2)

Dilbilgisel ve dilbilimsel açıdan doğru yapılar tanıtılarak gramatik bilgileri pekiştirmek için çeşitli öğretici etkinliklerle gerekli beceri ve stratejiler geliştirilir. Dil öğrenme sürecini pekiştirmek için okuma, konuşma, yazma ve dinlemeden oluşan dört becerinin anlamlı parçalarda bir arada kullanımını verilir. Kelimelerin kullanımını ve ekleri gibi gramatik özellikleri ve anlamları öğretilerek belli kelimelerin aktif bir şekilde kullanımı ve tanınması sağlanır. Kelime öğrenme, hafızada tutma ve gerektiğinde kullanma stratejileri oluşturularak, metinlerde bilinmeyen kelimeleri tahmin etme becerisi geliştirilir ve dilin işlevlerini kullanabilme öğretilir.

Ders Kitapları

1. Kılınç, Claire L. (2008). Vocational Medical English, Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
2. Gough, C. (2001). English Vocabulary Organizer, England: LTP.
3. Azar BS. (2010). İleri Düzey- Understanding and using English Grammar, Third Edition.
4. Akın A. Emanet O. İngilizce Gramer Dersleri 1, Akın Yayıncılık.

TUR181 Türk Dili I (2 0 2)

Dil tanımı, dilin sosyal bir kurum olarak millet hayatındaki yeri ve önemi, dil kültür ilişkisi, Türk Dilinin dünya dilleri arasındaki yeri, Türk Dilinin gelişmesi ve tarihi evreleri, Türk Dilinin bugünkü durumu ve yayılma alanları, Türkçe’ de sesler ve sınıflandırılması, Türkçe’nin ses özellikleri ve ses bilgisi ile ilgili kurallar, hece bilgisi, imla kuralları ve uygulaması, noktalama işaretleri ve uygulaması anlatılır.

Ders Kitapları

1. Üniversiteler İçin Türk Dili, Muharrem Ergün, Bayrak, 2000.
2. Türk Dili, Hüseyin Ağca, Gündüz Eğitim, 2001
3. Türk Dili, İsmail Doğan, Akademi, Rize, 2001.

I. SINIF II.DÖNEM

EBE102 Ebelikte Temel İlke ve Uygulamalar II (4 8 8)

Bu derste; bakım verme ile ilgili temel kavramların, ilke ve uygulamaların öğretilmesi amaçlanır. Bu ders; ilaçların uygulanması, sıcak ve soğuk uygulamalar, hareket gereksinimi, beslenme gereksinimi, solunum sistemi uygulamaları, üriner ve gastrointestinal sistem uygulamaları, ölüm ve terminal dönemdeki hastanın bakımı konularını içerir.

Ders kitapları:

1. Ulusoy M.F, Görgülü S. (1996). Hemşirelik Esasları, Temel Kuram, Kavram, İlke ve Yöntemler, İstanbul.

2. Gail B (1999). Ladwig. Nursing Diagnosis Handbook: A Guide to Planning Care, Sixth Edition, Mosby Company.
3. Potter P A. Perry AG. (2004). Fundamentals of Nursing, 6th Edition, Mosby Company, USA.
4. Birol L (2010). Hemşirelik Süreci, Hemşirelik Sürecinde Sistemik Yaklaşım, Etki Yayınları.

EBE104 Embriyoloji ve Genetik (2 0 2)

Bu dersin amacı, embriyoloji konusunda temel bilgilerin kazanılmasını, genetik biliminin önemi ve amacının kavranılmasını, genetik hastalıkların önlenmesinin önemini anlaşılmasını sağlamaktır.

Bu ders; embriyolojinin tanımı, tarihçesi, Kadın ve erkek üreme sistemi organları, Gametogenez, Embriyon dönemi: Ovulasyon, İmplantasyon (Birinci hafta), Embriyon dönemi: Bilaminar embriyon diski (İkinci hafta), Embriyon dönemi: Germ Disklerin Oluşumu(Üçüncü hafta), Embriyon dönemi: Organogenezis Dönemi (4-8. haftalar), Fetüs Dönemi (Dokuzuncu haftadan doğuma kadar), Plasenta ve Fetal Zarlar, Çoğul gebelikler konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Junquera and Carneiro (2005). Basic Histology, 11th edition.
2. Dr. Firdevs GÜRER TC Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 894 Açık Öğretim Fakültesi Yayınları No:480
3. Solakoğlu S., Aytekin Y. (2009). Temel Histoloji- Lange, Nobel Tıp Kitapevi,
4. Kierszenbaum A.L. (2006). Histoloji ve Hücre Biyolojisi, Ed: Ramazan Demir, Palme Yayıncılık.
5. Lange I(2000). Embriyoloji. Güneş Kitapevi

EBE106 Fizyopatoloji (4 0 4)

Bu dersin amacı öğrencinin; insan vücudunda yer alan organ ve sistemlerin işleyişini, hastalık süreci sonucu sağlıklı dokuda oluşabilecek yapısal değişiklik ve bozulmaları öğrenmesini amaçlamaktadır. Dersin konuları, Hücre, uyarılabilen dokular, membran potansiyeli, aksiyon potansiyeli, Kas iskelet sisteminin fizyopatolojisi, Kan ve dolaşım sisteminin fizyopatolojisi, Bağışıklık sisteminin fizyopatolojisi, Solunum sisteminin fizyopatolojisi, sindirim sisteminin fizyopatolojisi, Üriner sistemin fizyopatolojisi, Hormonların fizyopatolojisi, Genital sistem fizyopatolojisi, Gebelik ve laktasyon fizyolojisi, Sinir sistemi fizyopatolojisi, Duyu organlarının fizyopatolojisi konularını içerir.

Ders kitapları:

1. Demirgören S. (2010). İnsan Fizyolojisi, Güneş Tıp Yayınevi, İstanbul.
2. Solakoğlu Z.(2003). Tıbbi Fizyoloji, Nobel Tıp Yayınevi, Eylül.
3. Türk Fizyolojik Bilimler Derneği (2008). Berne Levy Fizyoloji, Çev: Murat Emre., Asya Tıp Kitapevi.
4. Eğilmez R. (2009). Patoloji Atlası, Güneş Tıp Kitapevi, İstanbul.
5. Şahin D .(2009). Patoloji, Güneş Tıp Kitapevi, İstanbul.

EBE 108 Histoloji (2 0 2)

Dersin amacı, insan vücudunda yer alan dokuların yapısı hakkında bilgi vermektir. Dersin konuları; Histolojinin amacı, yöntemleri, histolojik preparat hazırlama, hücre; epitel doku, sinir doku, bağ doku, yağ doku, kas doku, kemik-kıkırdak doku, kan dokusu, vücut sistemlerinin histolojisidir.

Ders kitapları:

1. Solakoğlu S., Aytekin Y. (2009). Temel Histoloji- Lange, Nobel Tıp Kitapevi, İstanbul

2. Kierszenbaum A.L. (2006). Histoloji ve Hücre Biyolojisi, Ed: Ramazan Demir, Palme Yayıncılık. Junquera and Carneiro (2005). Basic Histology, 11th edition.

EBE110 Farmakoloji (2 0 2)

Dersin amacı; ebelik öğrencisinin sahip olması gereken temel farmakoloji bilgilerinin edinilmesi ve eğitim süresince alacağı teorik dersler ve pratik uygulamalarla mezuniyet sonrası meslek yaşamı boyunca klinik uygulamalarda ihtiyaç duyacağı ilaçlar ile bilgilerin kazandırılmasıdır. Bu ders; İlaçların kökenleri, elde edilişleri, fizik ve kimyasal özellikleri, veriliş yolları, farmakodinamik ve farmakokinetik özellikleri, etki mekanizmaları, yan etkileri, zehirlilik durumları ve bunların tedavileri, uygulama koşulları ve kullanılma biçimleri, dozları, endikasyon ve kontrendikasyonları hakkında bilgilendirme ve değişik sistem hastalıklarının tedavisinde kullanılan ilaçların özelliklerinin açıklanması., Kadın Doğum alanında sık kullanılan ilaçlar, Yenidoğan ve Çocuk Sağlığı Alanında sık kullanılan ilaçlar konularını içerir.

Ders kitapları:

1. Dökmeci İ.Sağlık Yüksekokulları için Farmakoloji.
2. Kayaalp O.Rasyonel Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji; Nobel Tıp Kitabevi Yayını,
3. Katzung BG. Basic and Clinical Pharmacology; McGrawHill.
4. Altan M. (2010). Katzung Farmakoloji, Güneş Tıp Yayınevi, İstanbul.
5. Kara H. (2009). Sağlık Yüksekokulları için Farmakoloji, Göktaş Yayınları

YDL184 Yabancı Dil II (İngilizce) (2 0 2)

Dilbilgisel ve dilbilimsel açıdan doğru yapılar tanıtılarak gramatik bilgileri pekiştirmek için çeşitli öğretici etkinliklerle gerekli beceri ve stratejiler geliştirilir. Dil öğrenme sürecini pekiştirmek için okuma, konuşma, yazma ve dinlemeden oluşan dört becerinin anlamlı parçalarda bir arada kullanımını verilir. Kelimelerin kullanımını ve ekleri gibi gramatik özellikleri ve anlamları öğretilerek belli kelimelerin aktif bir şekilde kullanımı ve tanınması sağlanır. Kelime öğrenme, hafızada tutma ve gerektiğinde kullanma stratejileri oluşturularak, metinlerde bilinmeyen kelimeleri tahmin etme becerisi geliştirilir ve dilin işlevlerini kullanabilme öğretilir.

Ders kitapları

1. Kılınç, Claire L. (2008). Vocational Medical English, Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
2. Gough, C. (2001). English Vocabulary Organizer, England: LTP.
3. Azar BS. (2010). İleri Düzey- Understanding and using English Grammar, Third Edition.
4. Akın A. Emanet O. İngilizce Gramer Dersleri 1, Akın Yayıncılık.

TUR182 Türk Dili II (2 0 2)

Türkçe'nin yapım ekleri ve uygulaması, kompozisyonla ilgili genel bilgiler, kelime türleri, cümlelerin unsurları, cümle tahlili uygulaması, anlatım ve cümle bozuklukları ve bunların düzeltilmesi, dilekçe, tutanak, mektup ve çeşitleri, bilimsel yazıların hazırlanmasında uyulacak ilkeler anlatılır.

Ders Kitapları

1. Üniversiteler İçin Türk Dili, Muharrem Ergün, Bayrak, 2000.
2. Türk Dili, Hüseyin Ağca, Gündüz Eğitim, 2001.
3. Türk Dili, İsmail Doğan, Akademi, Rize, 2001.

EBE112 Fotoğrafçılık (2 0 2)

Fotoğrafçılık dersinin amacı; öğrencilerin gözlem gücünü arttırmak, yalın bir şekilde duygu ve düşüncelerinin görsel enstrümanlar aracılığı ile dışa aktarılmasını sağlamak, estetik bir bakış ve

üretken bir uğraşı alanı geliştirmektir. Dersin içeriği; Fotoğrafın tarihçesi, fotoğraf makineleri, filmler, objektifler, diyafram ve örtücü sistemi, pozlama, alan derinliği, filtreler, kompozisyon, temel çekim kuralları, karanlık oda ve siyah beyaz baskı teknikleri şeklindedir.

Ders Kitapları:

1. Kalfagil S. Fotoğrafın yapısal öğeleri ve Fotoğraf sanatında kompozisyon, Fotoğraf evi yayınları, 2001
2. Akbaş F, İkizler E. Fotoğraf teknik okumaları, Say yayınları, 2006.
3. Hedgocoe J. Her yönüyle fotoğraf sanatı, Remzi Kitapevi.
4. Akbaş F. Dijital dünyada fotoğraf- dijital fotoğrafın temelleri, Say yayınları, 2010.

EBE114 El Sanatları (2 0 2)

El sanatları insanoğlu var olduğundan beri tabiat şartlarına bağlı olarak, insanların gereksinmelerini karşılamak ve korunmak amacıyla ortaya çıkmıştır. Geleneksel Türk el sanatları, Anadolu'nun binlerce yıllık tarihinden gelen çeşitli uygarlıkların kültür mirasıyla, kendi öz değerlerini birleştirerek zengin bir mozaik oluşturmuştur. Geleneksel Türk El sanatlarını; oya yapımcılığı, deri işlemeciliği, müzik aletleri yapımcılığı, taş işçiliği, bakırcılık, sepetçilik, semercilik, maden işçiliği, ahşap ve ağaç işçiliği vb. sıralanabilir. Bu dersin amacı öğrencilere el sanatları kavramı, tarihçesi, ülkemizdeki önemi, el sanatları çeşitliliği hakkında bilgi vermek, öğrencilerin hangi el sanatlarına yatkın olduğunu ve yaratıcılık güçlerini ortaya çıkarmak, bakış açılarını genişletmektir. Dersin içeriğinde, el sanatları kavramı, tarihçesi, ülkemizde yapılan el sanatları, el sanatlarının sağlık açısından önemi gibi konular yer almaktadır.

Ders Kitapları:

1. Öztürk İ.(2004). Geleneksel Türk el Sanatlarına Giriş, Dokuz Eylül Yayınları
2. Alantar H. (2006). Bir kültürün dokunuşu, Sentez yayınları
3. Eksen İ, Ertaş S. (2006). Ateşin Ustası Jale Yılmazbaşar, Promat Basım Yayın.
4. Keskiner B, (2006). Ayrı bir dünya: Türk antikacılığı ve antikalara hakkında derlemeler, Zeynep Ögel Alif Art

SOS 181 Değerler Eğitimi (2 0 2)

Ders, dini ve ahlaki açıdan değerlerle mesleki açıdan ilgilenecek üniversite öğrencilerinin ahlak ve değerler literatürü konusunu tanımayı, değerlerin kazanılma süreçleri, değer eğitimi modelleri ve Türk toplumunun değerleri konusunda genel olarak bilgilendirilmesini hedeflemektedir.

Değer-ahlak tanımları, ana hatlarıyla dini ve felsefi açıdan ahlak literatürü, ahlakî değerlerin kazanılması süreçleri, değer eğitimi modelleri, okullar ve değerler eğitimi, çocukta ahlak ve karakter gelişimi, Türk Milli Eğitiminin değerleri, okullarda belirli değerlerin öğretilmesi, Türk gençlerinin değerleri, Türk toplumunun değerleri (ampirik araştırmalara göre)

Ders Kitapları

1. Dilmaç, B. İnsanca Değerler Eğitimi, Nobel Yayınları, Ankara, 2002
2. Kaymakcan, R. (2007) Gençlerin, Dine Bakışı: Karşılaştırmalı Türkiye ve Avrupa Araştırması, İstanbul.
3. Değerler Eğitimi Uluslararası Sempozyumu, İstanbul: DEM Yayınları, 2007 Inglehard, R. (2003) Human Values and Social Changes, Leiden: Brill.

EBE116 Sağlık Bilgi Sistemleri (2 0 2)

Bilişim sistemini doğru şekilde kullanarak, sağlıklı ya da hasta bireyin kabulünden taburculuğuna kadar bilgi akışını izleyebilmektir.

Sağlık hizmetlerinin sunumunda bilgi teknolojilerinin yeri, önemi ve bilgi sistemlerinin kullanımı konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Wiederhold G, Rindfleish TC. Essential concept for biomedical computing. Shotliffe EH, Cimino JJ. Biomedical informatics. Springer 2006, NewYork
2. Hoyt R, Sutton M, Yoshihashi A. Medical Informatics. Practical guide for the healthcare professionals. University of West Florida, 2007, Florida
3. Armani A. Effective healthcare information systems. IRM Press 2002, United Kingdam.
4. Kudyba S. Healthcare informatics: Improving Effeciency and Productivity,. CRC Press Taylor and Fransis group 2010, FL, USA.

EBE118 Sağlıkta Bilgisayar Teknolojileri (2 0 2)

Dersin amacı, bilgisayarın eğitim ve mesleki yaşamda etkin olarak kullanımını sağlamaktır. Sağlık hizmetlerinin sunumunda bilgisayar teknolojilerinin yeri ve önemi, bilgisayarın temel kavramları, bilgisayar kullanımında temel komut ve işlemler, yaygın kullanılan güncel bilgisayar programları ve kullanımı, elektronik sağlık kayıt sistemleri konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Balay M, Korcuklu N (2007). Bilgisayar Kullanımı ve internet. Ekin Basım Yayın, 3. Basım, İstanbul
2. Yıldız B(2009) Adım Adım Bilgisayar. 2. Baskı, Yayınevi, İstanbul

EBE120 Tıbbi Bilişim (2 0 2)

Dünyadaki tüm ülkelerin amaçlarından birisi de, sağlıklı bireylerden oluşan gelişmiş bir toplum yapısının oluşturulmasıdır. Sağlıklı ve gelişmiş toplum hedefine ulaşabilmek ise ancak iyi örgütlenmiş bir sağlık sistemi ile mümkün olabilir. İyi örgütlenmiş bir sağlık sisteminin oluşturulmasında ise sağlık bilişim sistemlerinin önemi büyüktür. Bilgi teknolojileri diğer bütün sektörleri etkilediği gibi sağlık sektörünü de büyük ölçüde etkilemiştir. Sağlık sektöründe yer alan hemşireler, karar verme aşamasında verileri daha bilinçli şekilde kullanarak değerlendirmek, hizmet alanını genişletmek, verimliliği artırarak maliyetleri düşürmek, müşteri hizmetlerini iyileştirmek ve kaynakların daha iyi yönetilmesini sağlamak amacıyla bilgi teknolojilerinde ve sağlık bilişim sistemlerinden faydalanmak zorundadır. Dersin içeriğinde; elektronik sağlık/ hasta kayıtları, Teletıp, klinik karar destek sistemleri, hemşire-ebe bilgi sistemleri, tıbbi görüntüleme ve görüntü işleme, laboratuvar otomasyonu, Bilimsel veritabanları (Medline vb.), elektronik ticaret, CRM (Müşteri ilişkileri yönetimi), hasta takip sistemleri, akıllı kart uygulamaları, veri iletimi, istatistiklerin elde edilmesi, işlenmesi ve yorumlanması, biyoteknoloji, tıbbi araştırmalar, eğitim, sanal gerçeklik uygulamaları, robotik cerrahi yer almaktadır.

Dersin Kitapları:

1. Güleş H K, Özata M. (2005). Sağlık Bilişim Sistemleri, Nobel Tıp Yayınevi, Ankara.
2. Soncul H. (2007). Biyomedikal Bilişim Sağlık Hizmetleri Ve Biyotıpta Bilgisayar Uygulamaları, Üçüncü Baskı, Güneş Tıp Kitapevi.
3. Brannon RL. (1994). Intensifying Care: The Hospital Industry, Professionalization, and the Reorganization of the Nursing Labor Process (Critical Approaches in the Health), Baywood Publishing Company; 1 edition (June).
4. Wingate G. (2003). Computer Systems Validation: Quality Assurance, Risk Management, and Regulatory Compliance for Pharmaceutical and Health, Informa Healthcare; 1 edition, December 18.

II.SINIF III.DÖNEM

EBE 201 Sistemik Hastalıklar (4 8 8)

Bu derste, Dahili ve cerrahi hastalıklar ve bakımları konusunda bilgi ve beceri kazandırma hedeflenir. İç Hastalıklarında Temel Kavramlar ve Sağlık Hizmetleri, Sıvı-Elektrolit ve Asit-Baz Dengesizlikleri, Kan hastalıkları ve bakımı, Böbrek ve Ürogenital Sistem Hastalıkları, Solunum Sistemi Hastalıkları, Kardiyovasküler Sistem Hastalıkları, Hematolojik Hastalıklar, Gastrointestinal Sistem Hastalıkları, Endokrin Sistem Hastalıkları, Onkoloji, Cerrahide Temel Kavramlar, Preoperatif, İntraoperatif, Postoperatif Bakımın İlkeleri, Homeostazis, Hastane Enfeksiyonları ve Asepsi Doku Zedelenmesi ve Yara İyileşmesi, Şok ve Kanamalar, Travma ve Akut Batın Sistemlere ait cerrahi yöntemler ve bakım, Diğer Sistemlerin Cerrahisi ve Bakım Meme Cerrahisi ve Bakım, Ürogenital Sistem Cerrahisi ve Bakım, Pelvik Taban Cerrahisi ve Bakım, Epizyotomi konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Akdemir N, Bedük T. İç Hastalıkları Hemşireliği. Vehbi Koç Yayınları, 2003
2. Çalungu S, Sıva A, Tuzcu M. Cecil Essential of Medicine, Türkçesi. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2000.
3. Kadayıfçı A, Karaaslan Y. İç Hastalıkları El Kitabı. Hekimler Yayın Birliği. 1998.
4. Smeltzer SC, Bare BG. Textbook of Medical -Surgical Nursing, New York, 2000.
5. Lewis SM. , Heitkemper M M. Dirksen (2003). Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, Single Volume, Sixth Edition, Mosby Company.
6. Erdil Fethiye. (2007). Cerrahi Hastalıkları ve Hemsirelik Bakımı, Hacettepe Üniv. Yayını.
6. Karadakovan A. Eti Aslan F. (2009). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım, Güneş Kitabevi, İstanbul.
7. Sayek İ.(2008). Temel Cerrahi El Kitabı, Güneş Tıp Yayınevi, İstanbul

EBE203 Sağlık Sosyolojisi (2 0 2)

Bu dersin amacı, sağlık sosyolojisinin temel kavramlarını öğretmek, bireyin sağlıkla ilgili tutum ve davranışlarını belirleyen sosyolojik etkenlerin anlaşılmasını sağlamaktır.

Bu ders; sağlık sosyolojisinin doğuşu, gelişimi, ilgi alanları, sağlık ve hastalık kavramlarının tanımı, sağlık ve hastalığa ilişkin toplumsal etkenler, Türkiye ve dünyada sağlık sistemini içerir.

Ders kitapları:

1. Türkddoğan O.(1998). Kültür ve Sağlık-Hastalık Sistemi, İstanbul.
2. Mahmut Tezcan.(1993).Sosyolojiye Giriş, Ankara.
3. Cırhinlioğlu, Z. (2010). Sağlık Sosyolojisi, 2. Basım, Nobel yayın Dağıtım, Ankara.
4. Nalçacı E , Özalp E. (2006). Eleştirel Sağlık Sosyolojisi Sözlüğü, Nazım Kitaplığı, İstanbul.
5. Özkalp E. (2001) Sosyolojiye Giriş, T.C. Anadolu Üniversitesi, 11. Baskı, Eğitim, Sağlık ve Bilimsel Araştırma

EBE 205 Normal Gebelik Süreci (4 8 8)

Dersin amacı, öğrencinin gebeliğin fizyolojisi, ve sağlık gebede bakım ve izlemin temel taşlarının öğrenilmesidir. Ders; ülkemizin Sağlık Göstergeleri, Perinatal Dönem ve Ebenin Rollerini, Üreme Sisteminin Anatomi ve Fizyolojisi, Gebeliğin Fizyolojisi, Embriyo/Fetüsün Büyüme ve Gelişimi, Gebelikte Sistemik Değişiklikler, Gebelikte Görülen Psikolojik ve Metabolik Değişiklikler, Gebelik Teşhisi, Gebelik Ve Doğum Tarihinin Hesaplanması, Gebelikte Annenin Değerlendirilmesi, Doğum Öncesi Bakım, Gebelikte Sık Görülen Rahatsızlıklar ve Alınacak Önlemler, Gebelik Sırasında Fetal ve Maternal Sağlığın Yükseltilmesi, Gebeliğin Psikososyal ve Kültüre Boyutu, Gebelikte Beslenme İhtiyacı

konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Taşkın L. Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği. 8. Baskı, Ankara: Sistem Ofset Matbaacılık, 2007
2. Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı (Ed; Prof. Dr. Anahit Coşkun, İstanbul, 2000
3. Hemşire Ve Ebeler İçin Doğum Ve Kadın Sağlığı Uygulama Rehberi (Ed; Taşkın L., Eroğlu K., Terzioğlu F., Vural G., Kutlu Ö., Ankara, Palme Yayıncılık, 2008.
4. Zlatnik FJ. Danforth Obstetrik ve Jinekoloji. 7. Baskı, İstanbul: Yüce Yayınevi, 1997.
5. Olds SB, London ML, Ladewig PW. A Family and Community-Based Approach, 6th. Ed. United States of America: Prentice-Hall, 2000.
6. Walsh LV. Midwifery Community-Based Care During the Childbearing Year. 6th. Ed. Philadelphia: WB Saunders Company, 2001.
7. Varney H, Kriebs JM, Gegor CL. Varney' s Midwifery. 4th. Ed., Canada: Jones and Bartlett Publishers, 2004: 1275-1293

EBE207 Acil Bakım ve İlk Yardım (2 2 3)

Afetlerde ilk yardım ve acil hastalıklarda hastanın değerlendirilmesi ve bakımı konusunda bilgi ve beceri sahibi olma ve ilkyardım uygulayabilme, toplumu bilinçlendirme, ilk yardımı ve acil bakımı yönlendirebilme ve organizasyon becerisi kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu ders; ilk yardıma ilişkin temel kavramlar ve malzemeleri. acil bakım, yönetimi ve yasal yönleri, fiziksel tanılama, önceliklerin belirlenmesi, temel ve ileri yaşam desteği, kanamalar ve şokta ilkyardım ve acil bakım, enfeksiyon kontrolü, travmalı hastada ilkyardım ve acil bakım, bilin bozuklukları ve kafa travmalarında ilkyardım ve acil bakım, yaralar ve apseler. pansuman ve sargılar, kırıklar, burkulmalar, çıkıklarda ilkyardım ve acil bakım. ağrılı hastada acil bakım, yanıklar, donuklar, güneş çarpması, boğulmalar, radyoaktif mad. yaralanma ve elektrik çarpmaları, zehirlenmeler, hayvan ısırma ve sokması, yabancı cisim kaçmaları, kaza, felaket, doğal afetlerde ilk yardım, nörolojik, kardiyovasküler ve pulmoner acil durumlarda bakım, metabolik, gastrointestinal ve çevresel acil durumlarda bakım, kaza geçiren kişilerin kurtarılması, triyaj ve taşıma yöntemleri konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Somyürek İ., Tabak RS. (2007). Hemşireler İçin Temel İlk Yardım ve Acil Bakım, 1. Baskı, Palme Yayınevi, Ankara.
2. Taviloğlu K. (2006). Travma ve Resusitasyon Kursu, Logos Tıp Yayıncılık, Ankara.
3. Oktay S., Akasoy G., Yürügen B. (1990). Acil Hemşireliği, Florence Nightingale HemşYüksek Okl. Yayınları, İstanbul.
4. Sözen C. (2009). İlk Yardım ve Acil Bakım, Göktuğ Yayınları.
5. Kuğuoğlu S, Eti Aslan F, Olgun N. Acil Bakım. Şelimen D. (Ed). Acil Bakım. Geliştirilmiş 3. Baskı. İstanbul: Yüce Yayıncılık; 2004.
6. Erbil F. Bayraktar N. Şenol Çelik S. (2010). Temel İlk Yardım, 2. baskı, Eflatun Yayınevi.

EBE 209 Eleştirel Düşünme (2 0 2)

Eleştirel düşünme akıl yürütme, analiz ve değerlendirme gibi zihinsel süreçlerden oluşan bir düşünme biçimidir. Eleştirel düşünme netlik, açıklık, mantık, derinlik ve güvenilirlik taşır. Öğrencinin, bu ders ile sağduyu ve bilimsel kanıtlarla uyuşan net hükümlere varmak için somut veya soyut konular üzerinde düşünme süreçlerini geliştirme, yaratıcılık yeteneklerini ortaya çıkarma amaçlanmaktadır. Ders; düşünme, eleştirel düşünme kavramı, düşünme çeşitleri, kritik düşünme, beceri ve eğilim kavramları, düşünce ve eğitim ilişkisi, yaratıcılık, eleştirel düşünme ve eğitim ilişkisi gibi konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Özden, Y. (2000). Öğrenme ve öğretme, Ankara: Pegem-A Yayıncılık.
2. Yüksel Ö. (2000). Öğrenme ve Öğretme, Pegem A yayıncılık, Ankara.
3. James, J. (1997). Gelecek Zamanda Düşünmek , Boyner Holding Yayınları , İstanbul.
4. Hoefler, J.M. (1994). Critical thinking and the use of optical illusions. Political Science and Politics, 538-545
5. Şahinel S. (2005). Eleştirel Düşünme, Pegem Akademi Yayıncılık, 2. Baskı
6. Özdemir O. (2008). Eleştirel Düşünme, Kriter Basım Yayın Dağıtım, İstanbul.
7. Aybek B. (2010). Örneklerle Düşünme ve Eleştirel Düşünme, Nobel Kitapevi, Ankara.

EBE 211 Psikodrama (2 0 2)

Psikodrama yaygın olarak kullanılan felsefe, kuram ve teknikler bütünü olup, insan varlığını ya da durumun gerçeğini dramatik yöntemlerle araştırmakta olan bir bilim dalıdır. Psikodrama başka bir tanımla bir tür dramtizasyondan ya da başka bir ifade ile spontan tiyatrodan yararlanılarak gerçekleştirilen bir ruhsal geliştirme tedavi yaklaşımıdır. Ebelik eğitiminde, bakım vermede, empati geliştirmede önemli bir yer tutmaktadır. Dersin içeriğinde psikodrama kavramı, tarihçesi, psikodrama teknikleri, empati kurma, psikodrama çeşitleri, yaratıcılık, rol kavramı ve rol teknikleri gibi konular yer almaktadır.

Dersin Kitapları

1. Dökmen Ü. (1995). Sosyometri ve Psikodrama, Sistem Yayıncılık, Ocak .
2. Altınay D. (2008). Psikodrama Grup Psikoterapisi El Kitabı, Nobel Yayın Dağıtım. İstanbul.
3. Krishnamurti J. Gülfidan İ.(çeviren). (2005). Hayatınızla ne yapmak istiyorsunuz? , Sistem Yayıncılık.
4. Altınay D. (2007). Psikodramada Çağdaş Yaklaşımlar, Sistem Yayıncılık.
5. Blatner A. Gülden Şen (Çeviren), Psikodramanın Temelleri Tarihçe, Kuram ve Uygulama, Sistem Yayıncılık.

EBE 213 Liderlik (2 0 2)

Topluma yarar sağlayan değişimi yönetmek için, sorumluluğu; sezgi, zekâ ve bilgiye dayalı karar ve uygulamalarla taşıyan ve elindeki gücü kullanabilme kapasitesine bağlı olarak, çevresini etkileyen kişi lider olarak nitelendirilir. Temel yaklaşım olarak; çevresinde bulunan bireyleri hitabet gücü, sahip olduğu bilgi ve vizyonu ile etkileyip, sürükleyen bir yapıya sahiptir. Liderlik, bireyler için yaratıcılık ve vizyonerlik gibi tanımlanması güç bir kavramdır ve bireyler tarafından gerçekleştirilen ve diğer bireylerin ortaklaşa yaratılan vizyona dönük olarak bir araya gelmesini, istekli ve coşkulu olarak ortak hedefleri benimsemesini ve bu hedeflerin gerçekleşebilmesi için güçlenerek bütün varlıkları ile katkıda bulunmasını sağlayan enerjik bir süreçtir. Ebeliğin doğasında insan ilişkilerin bulunması nedeniyle liderlik kavramı önemlidir. Dersin içeriğinde; Lider ve liderlik kavramı, tarihsel süreci, Liderlik ve yöneticilik, lider olma kriterleri, lider tipleri, empati, sempati, beden dili, holistik yaklaşım gibi konular yer almaktadır.

Ders Kitapları

1. Burns MacGregor J. (2010). Leadership, HarperCollins, March 30.
2. Kouzes JM, Posner BZ .(2007). The Leadership Challenge, Fourth Edition, : Jossey-Bass, August 3.
3. Hilarie Owen, Münevver Çelik(çeviren). (2007). Liderlik El Kitabı .
4. Demir H. (2006). İnsanları Keşfetmenin Yolları, Mavi Zeka Yayınları, Ankara.
5. Zel U. (2001). Kişilik ve Liderlik, Seçkin Yayıncılık.
6. Sharma R, Özge Özköprülü(çeviren). (2007). Liderlik Bilgeliği, GOA Basım Yayın
7. Maxwell JC. (2002). Leadership 101: What Every Leader Needs to Know, Thomas Nelson; 1 edition (September 10)

EBE215 Kadın Statüsü ve Sorunları (2 0 2)

Dersin amacı, kadınlara işbirliği yaparak çalışan ebelik öğrencisinin ülkemizde ve dünyada kadın statüsünü belirleyen temel konuları kavraması, kadın sorunlarını toplumsal cinsiyet açısından yaklaşılarak anlamasını sağlamaktır.

Bu ders; Ülkemizde ve dünyada kadının statüsü, toplumsal cinsiyet kavramları, Toplumsal cinsiyetle statü arasındaki ilişki, Statü ile sağlık arasındaki ilişki, Toplumda kadına biçilen roller ve çözümleri, kadın ve siyaset, kadın ve eğitim, kadın ve kent yaşamı, toplumsal cinsiyet ve şiddet ilişkisi, Aile içi şiddet, toplumsal cinsiyetin üreme sağlığı üzerine etkisi konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Üner Sarp (2008). Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, TC. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Ankara
2. Ecevit Y, Karkıner N(2011). Toplumsal Cinsiyet Sosyolojisi, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını, Eskişehir

II. SINIF IV. DÖNEM

EBE 202 Aile Planlaması (4 8 8)

Aile Planlamasının Önemi, Amacı, Türkiye'de ve Dünyada A.P çalışmaları, Aile Planlamasının Anne, Çocuk,Aile ve Toplum Sağlığı üzerindeki Etkileri, Enfeksiyonların Önlenmesi ve CYBH, Üreme Sistemi ve Cinsellik, Aile Planlamasında Danışmanlık, Doğal Aile Planlaması Yöntemleri, Hormonal Kontrasepsiyon (Oral Kontraseptifler, Enjeksiyon kontraseptifler ve implantlar), Rahim İçi Araç, Bariyer Yöntemler, Gönüllü Cerrahi Sterilizasyon, Özel Dönemlerde Kontrasepsiyon, İnfertilite, Aile Planlaması Hizmetlerinin Organizasyonu ve kayıtlar konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Akın A, Özvarış Ş. Ana Sağlığı ve Aile Planlaması (içinde) Halk Sağlığı Temel Bilgiler (Edit. Bertan M, Güler Ç.) Güneş Kitabevi, 2. Baskı 1997, Ankara
2. Çalı Ş. Nüfus ve Nüfus Sorunları, Aile Planlamasında Temel Bilgiler. T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD, JHPIEGO, İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı. 17-27, İstanbul, 1997.
3. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması, 2003. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, T.C.
4. Ulusal Aile Planlaması Hizmet Rehberi, Kontraseptif Yöntemler, cilt 1-2, Sağlık Bakanlığı, s: 367-430, AÇSAP Gen Müd, Ankara 2000
5. Üreme sağlığı ile ilgili political ve yasalar. Akın Dervişoğlu A(çev ed). Kontraseptif Yöntemler: Uluslararası

EBE204 Epidemiyoloji ve Bulaşıcı Hastalıklar (2 0 2)

Bu ders, Epidemiyolojinin Amacı ve Kullanım Alanları, Epidemiyolojik ölçütler, Kronik Hastalıklar epidemiyolojisi, Bulaşıcı Hastalıklar Epidemiyolojisi, Tanımlayıcı Araştırmalar, Kohort ve Vaka Kontrol Araştırmaları, Metodolojik ve kesitsel araştırmalar, Epidemiyolojik Araştırma Planlanması, Konakçı çevre etkileşimi, Mikrobiyolojik ortam, Bulaşıcı hastalıklar ve korunma yöntemleri, aşılar, Enfeksiyon hastalığı olan bireylerin eğitimi ve izolasyon konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Sezer E., Sümbüloğlu K., Sümbüloğlu V. (1999), Epidemiyoloji ve Araştırma Teknikleri, Somgür Yayıncılık.

2. Barker D.J.P.(1972) Pratik Epidemiyoloji, Çevirenler: Münevver Bertan, Sebahat Tezcan, Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
3. Özdemir G. (2001), Çağdaş Epidemiyoloji. U.Ü.Güçlendirme Vakfı.
4. Beaglehole R, Bonita R, Kjellström T. (1993), Basic Epidemiology, WHO, Geneva.
5. Dawson-Saunders B., Trapp R.G. (1990), Basic and Clinical Biostatistics, Lange.

EBE 206 Riskli Gebelikler (4 8 8)

Bu ders öğrenciye; gebenin ve fetüsün sağlığının önemini kavratarak annedeki gebelik ile ilgili riskli durumları belirlemesine ve bu durumlara ilişkin bakım ve uygulamaları yapabilmesine yönelik gerekli olan bilgi ve davranışları kazandırır. Bu derste; Antenatal izlemler ve ebeğin rolü, Gebelikte anne ve fetüs sağlığının değerlendirilmesi, Kardiyotokografi, Gebelikte Risk Faktörleri ve teratojenik enfeksiyonlar, Gebelikte Kanamalar ve hipertansif durumlar, Hyperemesis gravidarum, Çoğul gebelikler, EMR, EDT ve Miad geçmesi, Amniyos mayii ve plasenta anomalileri, Gebelik ve Üriner Enfeksiyonlar, Koriamnionitis, Gebelik ve Anemi, Gestasyonel diabetes, Gebelik ve kalp hastalıkları, Gebelik ve Diğer Sistem hastalıkları konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Taşkın L. (2005), Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, VII. Baskı, Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara.
2. Lowdermilk D.L., Perry E.S. (2004), Maternity and Women's Health Care, Mosby Inc., Philadelphia.
3. Olds S.B., London M.L., Ladewig P.W., Davidson M.R. (2004), Maternal-Newborn Nursing and Women's Health Care, Pearson Education Inc., New Jersey.
4. London L.M., Ladewig P.W., Ball J.W., Bindler R.C. (2003), Maternal-Newborn and Child Nursing, Family Centered Care, Pearson Education Inc., New Jersey.

EBE208 Araştırma Yöntemleri (3 0 3)

Bu derste; öğrencilere bilimsel araştırma sürecini öğretmek, yayın tarama, araştırma planlama konusunda beceri kazandırmayı amaçlanmaktadır.

Bu ders; bilim ve bilimsel yaklaşım, bilimsel araştırma süreci, eleştirel kaynak inceleme, hipotez ve strateji geliştirme, bilimsel araştırmada veri elde etme yöntemleri, araştırmalarda ölçme kavramı ve ölçekler, araştırma evreni ve örnekleme, ölçme hataları ve veri hazırlama süreci, farklılıkları incelemeye yönelik analiz teknikleri, ilişkileri incelemeye yönelik analiz teknikleri, nitel araştırma yöntemleri, nitel analiz teknikleri, araştırma raporunun yazılması konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Özdamar, Kazım, (2003), Modern Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Kaan Kitabevi, Eskişehir.
2. Karasar, Niyazi, (2005), Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayın Dağıtım.
3. Erkuş, Adnan, (2005), Bilimsel Araştırma Sarmalı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

EBE 210 Doğuma Hazırlık Sınıfları (2 0 2)

Dersin amacı, doğuma hazırlık yaklaşımlarının anlaşılması ve doğum hazırlık sınıflarının yapı ve işleyişi konusunda bilgi ve beceri kazandırmaktır.

Bu derste; doğuma hazırlık sınıflarının tarihçesi, yapısı, doğuma hazırlık yöntemleri, Lamaze tekniği, nefes ve gevşeme teknikleri, gebelik, doğum ve doğum sonu dönemde yapılması gereken egzersizler, ağrıyla baş etmede ilaçsız yöntemler ve gebe ve ailesinin doğuma hazırlık konusunda eğitilmesi konuları yer almaktadır.

Ders Kitapları

1. Varney H, Kriebs JM, Gegor CL. Varney' s Midwifery. 4th. Ed., Canada: Jones and Bartlett Publishers, 2004: 1275-1293.
2. Nichols Z (2005).. Chilbirth Education, Second Edition, Jones and Bartlett Publishers

EBE212 Sağlık Politikaları ve Sağlık Geliştirilmesi (2 0 2)

Dersin amacı, güncel yaklaşımlar doğrultusunda ülkemizde uygulanan sağlık politikaları ve sağlığın geliştirilmesi konularında öğrenciye bilgi kazandırmaktır.

Bu dersin konuları; politika ve Sağlık ilişkisi, Sağlık politikalarının belirlenmesini etkileyen faktörler, güncel sağlık politikaları ve etkilerinin değerlendirilmesi, sağlığın geliştirilmesi kavramı, sağlığın geliştirilmesinde temel konular (beslenme, egzersiz, kötü alışkanlık vs..) dır.

Ders Kitapları

1. Pender NJ., Murdaugh CL., Parson MA. Health Promotion in Nursing Practice. Pearson Inc, New Jersey,2002.
2. Maurer FA, Smith CM. Community/ Public health Nursing practice Health for families and populations.Fourth edition. Saunders Elseiver, St.Louis, 2009. S:471-53

EBE214 Sağlık Hukuku (2 0 2)

Bu derste öğrencilere, sağlıkla ilgili temel kavramlar ve tanımlar, sağlık alanında temel yasa ve yönetmelikler, sağlık çalışanları ile ilgili yasa ve yönetmelikler, sağlık çalışanlarının yasal sorumlulukları ile hak ve özgürlükleri, malpraktis, yasal sorumluluk gerektiren durumlarda koruyucu önlemler konuları anlatılacaktır.

Ders kitapları

1. Metin S. (2010), Biyo-Tıp Etiği ve Hukuk, ISBN: 978-605-5865-59-7.
2. Kıcalıoğlu M. (2011), Doktorların ve Hastanelerin Tıbbi Müdahalelerden Kaynaklanan Hukuki Sorumluluklar, ISBN: 978-605-5473-50-1.
3. Hancı İH. (2006), Malpraktis Tıbbi Girişimler Nedeniyle

EBE 216 Tamamlayıcı Tedavi Yöntemleri (2 0 2)

Dersin amacı öğrenciye, gebelik, doğum ve doğum sonu dönemde ve jinekoloji alanında kullanılan tamamlayıcı tedavi yöntemleri konusunda bilgi kazandırmaktır.

Dersin konuları; tamamlayıcı ve alternatif tıp tedavileri, Dikkat edilmesi gereken noktalar, Bitkisel tedaviler, Refleksoloji, Hipnobirthing, akupunktur, homeopati, reiki gibi alternatif ve tamamlayıcı tedavilerin gebelik, doğum , doğum sonu dönem ve jinekolojide kullanımına ilişkin bilgiler içerir.

Ders kitapları:

1. Yahyaoğlu R (2003). Tamamlayıcı Tıp Yöntemleri ile Mükemmel Sağlık, Mozaik Yayınları
2. Gaffney L, Smith C (2004) Use of complemantary terapy in pregnancy, Birth Issues
3. Mongan M F(2012) Hipnobirthing Mongan Yöntemi, Gün Yayıncılık

III. SINIF V. DÖNEM

EBE 301 Yenidoğan (4 8 8)

Çocukların yenidoğan dönemlerine göre büyüme-gelişmesinin takip edilmesi amaçlanmaktadır. Bu ders; yenidoğanların sınıflandırılması: normal yenidoğan bakımı, özel bakım gerektiren yenidoğan, yüksek riskli yenidoğan, konjenital defektli yenidoğan, preterm, postterm, yenidoğanların sorunları, yenidoğanların cerrahi sorunları, fiziksel ölçümler, materyal toplama, vital belirtilerin ölçümü, ilaç uygulama konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Çavuşoğlu H. (2008). Çocuk Sağlığı Hemşireliği, Cilt 1-2, Sistem Ofset Basım Yayın San. Tic. Ltd. Şti. Ankara.
2. Kavaklı A. (1998). Çocuk Hastalıkları Hemşireliği. Düzeltilmiş 2. Baskı, Yüce Reklam/Yayım/Dağıtım A.Ş. İstanbul.
3. Neyzi O. Ertuğrul T. (2002). Pediatri Cilt 1-2, İstanbul; Nobel Tıp Kitabevi Ltd.Şti.
4. Algier, Conk, Çavuşoğlu ve ark. (1997). Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı, (Ed:Conk Z.) İstanbul; Birlik Ofset.
5. Kavaklı, A., Pek, H., Bahçecik, N. (1995).Çocuk Hastalıkları Hemşireliği. Birinci Baskı, Alemdar Ofset, İstanbul.

EBE303 Mesleki İngilizce I (2 0 2)

Bu ders bir dil öğretim ya da gramer dersi olmayıp, İngilizce gramer bilgisine sahip öğrencilerin, Ebelik ile ilgili metinleri okuyarak, kelime dağarcıklarını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Yöntem; ebeliğin çeşitli alt dalları üzerine İngilizce olarak yazılmış makale ya da kitap bölümlerinin sınıf içerisinde çevirisi temeline dayalıdır.

Ders kitapları:

1. Özdağ, Nurten, Sağlık Meslek Yüksekokulları ve Sağlık Personeli için Mesleki İngilizce, Ankara: Kök Yayıncılık, 2006
2. Kılınç, Claire L., Vocational Medical English, Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, 2008
3. Gough, Chris, English Vocabulary Organizer, England: LTP, 2001

EBE 305 Normal Doğum ve Doğum Sonu (4 8 8)

Bu dersin amacı öğrencinin normal doğumla ilgili temel konuları kavraması ve doğum yaptırma becerisinin kazanılmasıdır.

Bu ders; Normal Doğum Eylemi, Doğum yolu, doğum objesi, Doğum eyleminin fizyolojisi, Doğum Eyleminde anne ve fetüsün değerlendirilmesi, Evrelere göre Travayda Anne ve Fetüsün bakım ve izlemi, Perinenin Korunması ve doğum pozisyonları, Doğumda ağrı ile baş etme yöntemleri, Lohusalık Fizyolojisi, Anne ve bebek etkileşiminin başlatılması ve sürdürülmesi, Laktasyon fizyolojisi ve emzirme, Genital ve ekstragenital organlardaki değişiklikler, Doğum sonu döneme uyum ve bakım, Doğum sonu dönemdeki anne ve fetüsün evde bakım ve izlemi konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Taşkın L. (2005), Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, VII. Baskı, Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara.
2. Fraser DM, Cooper MA (2008). Myles Textbook for Midwives, Fifteenth Edition, Churchill Livingstone Elsevier,
3. Lowdermilk D.L., Perry E.S. (2004), Maternity and Women's Health Care, Mosby Inc., Philadelphia.
4. Olds S.B., London M.L., Ladewig P.W., Davidson M.R. (2004), Maternal-Newborn Nursing and Women's Health Care, Pearson Education Inc., New Jersey.
5. London L.M., Ladewig P.W., Ball J.W., Bindler R.C. (2003), Maternal-Newborn and Child Nursing, Family Centered Care, Pearson Education Inc., New Jersey.

EBE307 Ruh Sağlığı(2 0 2)

Ruh Sağlığı Kavramı ve Ruh Sağlığını Etkileyen Faktörler, İletişim Teknikleri, Ruh sağlığının kavramsal çerçevesi (anksiyete, stres, kayıp, kriz), Duygu durum bozuklukları, anksiyete ve diğer nevrotik bozukluklar. Şizofreni ve diğer psikotik bozukluklar, Çocuk ve ergenlerin ruhsal sorunları, Madde Bağımlılığı, Kişilik bozuklukları, Tıbbi durumu etkileyen psikolojik etkenler, Kadın yaşamının dönemlerine göre ruh sağlığını etkileyen faktörler, Lohusalık döneminde

yaşanabilecek ruhsal sorunlar, Toplum ruh sağlığı konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Dökmen Ü. (1996). İletişim çatışmaları ve Empati, İstanbul, Sistem Yayıncılık.
2. Özcan A. (2006). Hemşire hasta ilişkisi ve İletişim, Ankara, Sistem ofset.
3. Öztürk MO.(2004). Ruh Sağlığı ve Bozuklukları, 10.basım,Feryal matbası,Ankara
4. Price S.(2007). mental Health in Pregnancy and Childbirth, Churchill Livingstone,China
5. Terakye G. (1998). Hemşirelikte İletişim ve hasta -Hemşire İlişkileri, Ankara

EBE309 Bioistatistik (3 0 3)

Bu derste, temel istatistiksel kavramlar ve yöntemler, sağlık alanına özel örnek ve uygulamalarla öğrencinin kavraması amaçlanmaktadır. Bu ders; temel istatistik kavramları, dağılımları tanımlayıcı ölçüler, kuramsal dağılımlar, örneklem dağılımları, temel araştırma yöntemleri, temel örnekleme yöntemleri, hipotez testleri konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Erol H. (2010). SPSS Paket Programı ile İstatistiksel Veri Analizi, Güneş Tıp Yayınevi, İstanbul.
2. Şenocak MŞ. (2009). Klinik Biyoistatistik, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul.
3. Özgür S. (2009). Sağlık Alanında Araştırma Yöntemleri, Güneş Tıp Kitapevleri, İstanbul.
4. Sümbüloğlu, V., Sümbüloğlu, K.(1991). Biyoistatistik Uygulama Kitabı, Hatiboğlu Yayınevi, Ankara.

EBE 311 Sağlıkta Kalite Uygulamaları (2 0 2)

Bu derste, son yıllarda sağlık sektöründe giderek yaygınlaşan toplam kalite yönetiminin temel konuları ve sağlık alanında kullanımının öğrenilmesi amaçlanmaktadır. Bu ders, toplam kalite yönetiminin tarihçesi, tanımı, toplam kalite yönetimi ilkeleri, felsefesi, vizyon ve misyon belirleme, süreç yönetimi, problem çözme teknikleri, liderlik, stratejik planlama, benchmarking, performans değerlendirme, kaizen (sürekli gelişme), kalite çemberleri, EFQM Mükemmellik Modeli, sağlık alanında toplam kalite yönetiminin kullanılması konularını içermektedir.

Ders kitapları

1. Merter M.E (2006). Toplam Kalite Yönetimi. Nobel Kitapevi, İstanbul
2. Çetin C., Akın B., Erol V.(2001). Toplam Kalite Yönetimi ve Kalite Güvence Sistemi (ISO 9000-2000 Revizyonu) İlke, Süreç, Uygulama, Beta Yayınevi, İstanbul
3. Çatalca H (2003). Sağlık Hizmetlerinde Toplam Kalite Yönetimi, Beta Yayınevi, İstanbul

EBE313 Kültürel ve Sosyal Bağlamda Doğum (2 0 2)

Dersin amacı, öğrencinin tarihsel süreç içinde kültürel ve sosyal bağlamda doğum ve doğuma yaklaşım konularını irdelemesidir.

Dersin konuları, doğum kavramı, toplumsal yapının doğuma etkileri, inanç ve geleneklerin doğası, tarihsel süreçte doğum üzerinde kültürel, sosyal ve dini etkiler, Türk toplumunda doğum kavramı, geleneksel gebelik ve doğum uygulamalarıdır.

Ders Kitapları

1. İna May Gaskin (2002). Sprituel Midwifery, Book Publishing Company, Canada
2. Lowdermilk D.L., Perry E.S. (2004), Maternity and Women's Health Care, Mosby Inc., Philadelphia.

3. Fraser DM, Cooper MA (2008). Myles Textbook for Midwives, Fifteenth Edition, Churchill Livingstone Elsevier,

EBE 315 Emzirme Danışmanlığı (2 0 2)

Dersin amacı öğrenciye emzirme danışmanlığı yapabilme becerisi kazandırmaktır.

Dersin konuları; ülkemizde anne sütü ile beslenme ve emzirmenin durumu, anne sütünün yararları, doğum son u anne bebek etkileşimini başlatmanın önemi, Doğru emzirme, bebeğe pozisyon verme, emzirmenin değerlendirilmesi, meme sorunları, Anne sütünü artırmak ve emzirmeyi yeniden başlatmak, Düşük doğum tartılı ve hasta bebekler, Emzirmeyi sürdürmek, emziren annenin beslenmesi, dinleme becerisinin güçlendirilmesi, özgüven kazandırma ve destek verme becerisidir.

Ders kitapları:

1. Emzirme Danışmanlığı Kurs Kitabı(1995) Sağlık Bakanlığı AÇSAP Genel Müdürlüğü, Ankara
2. Taşkın L. (2005), Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, VII. Baskı, Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara.
3. Fraser DM, Cooper MA (2008). Myles Textbook for Midwives, Fifteenth Edition, Churchill Livingstone Elsevier,

EBE317 Elektronik Fetal Monitorizasyon (2 0 2)

Bu dersin amacı öğrencinin elektronik fetal monitorizasyon uygulama konusunda beceri kazanmasını sağlamaktır.

Bu dersin konuları, Fetal izlemin tarihçesi, fetal monitorizasyonun fizyolojik temelleri, Variabilite, baseline, Akselerasyon, Deselerasyon, deselasyon tipleri, EFM'nin yorumlanması, Antepartum EFM, İntrapartum EFM uygulamaları, Vaka yorumlamadır.

Ders Kitapları

1. Freeman RK, Garite TJ, Nageotte MP(2006). Çeviri Editörü Recep Has. Elektronik Fetal Monitorizasyon, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul
2. Fraser DM, Cooper MA (2008). Myles Textbook for Midwives, Fifteenth Edition, Churchill Livingstone Elsevier,

III. SINIF VI. DÖNEM

EBE302 Kadın Sağlığı ve Hastalıkları(4 8 8)

Bu ders; Dünyada ve Ülkemizde Kadın Sağlığının Durumu ve Etkileyen Faktörler, Kadın hayatının devreleri, Cinsellik ve Üreme Sağlığı, Jinekolojide Tanı ve Tedavi Yöntemleri ve Ebenin Rolü, Üreme Sistemi Enfeksiyonları ve CYBH, Üreme Siklusunu Anomalileri (Menstrüel Düzensizlikler, Premenstrüel Sendrom), Disfonksiyonel Uterin Kanamalar), Pelvik Destek Yapı Bozuklukları, Bening Jinekolojik Hastalıklar (Endometriozis, Bening Pelvik Tümörler), Jinekolojik Kanserler (Karsinogenez, Vulva, vagina kanserleri), Jinekolojik Kanserler (Serviks, Endometrium, Over Kanserleri, Gebelik ve Kanser), Meme Hastalıkları konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Taşkın L. (2005), Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, VII. Baskı, Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara.
2. Lowdermilk D.L., Perry E.S. (2004), Maternity and Women's Health Care, Mosby Inc., Philadelphia.
3. Atasü T (2000). Jinekoloji, Güneş Kitapevi, İstanbul

EBE304 Mesleki İngilizce II (2 0 2)

Bu ders bir dil öğretim ya da gramer dersi olmayıp, İngilizce gramer bilgisine sahip öğrencilerin, Ebelik ile ilgili metinleri okuyarak, kelime dağarcıklarını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Yöntem; Hemşireliğin çeşitli alt dalları üzerine İngilizce olarak yazılmış makale ya da kitap bölümlerinin sınıf içerisinde çevirisi temeline dayalıdır.

Ders kitapları:

1. Özdağ, Nurten, Sağlık Meslek Yüksekokulları ve Sağlık Personeli için Mesleki İngilizce, Ankara: Kök Yayıncılık, 2006
2. Kılınç, Claire L., Vocational Medical English, Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, 2008;
3. Gough, Chris, English Vocabulary Organizer, England: LTP, 2001.

EBE306 Riskli Doğum ve Doğum Sonu (4 8 8)

Bu dersin hedefi, Öğrencilere, doğum sürecindeki riskli durumları, anne ve bebek açısından tehlikeleri, annenin doğuma hazırlanması, uygun girişimde bulunma, preterm ve postterm eylemin postnatal dönemdeki riskleri ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmaktır. Bu ders; Distosiler, Prezantasyon ve pozisyon anomalileri, Uterus rüptürü, Çoğul gebelik, Umbilikal kord anomalileri, Plasenta anomalileri, Amniyotik Mayi Anomalileri (Polihidroamniyos, Oligohidroamniyos), Erken Membran Rüptürü, Mekonyumlu amniyotik bebek, Amniyotik mayi embolisi, Doğum eylemine ilişkin girişimler, Preterm ve Postterm Eylem, Doğum eyleminde analjezi ve anestezi kullanılması, Uterotonik ajanların uygulanması ve izlemi, Sistemik hastalıklar ve doğum eylemi, Doğum Sonu Kanamalar, Doğumda Oluşan Travmalar, Yaralanmalar ve Etkileri, Doğum Sonu Enfeksiyonlar, Meme Sorunları ve Bakımı, Üriner Sistem Sorunları ve Tromboembolik hastalıklar, Doğum Sonu dönemde Sosyal destek konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Taşkın L. Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği. 8. Baskı, Ankara: Sistem Ofset Matbaacılık, 2007
2. Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı (Ed; Prof. Dr. Anahit Coşkun, İstanbul, 2000)
3. Fraser DM, Cooper MA (2008). Myles Textbook for Midwives, Fifteenth Edition, Churchill Livingstone Elsevier,
4. Hemşire Ve Ebeler İçin Doğum Ve Kadın Sağlığı Uygulama Rehberi (Ed; Taşkın L., Eroğlu K., Terzioğlu F., Vural G., Kutlu Ö., Ankara, Palme Yayıncılık, 2008.
5. Zlatnik FJ. Danforth Obstetrik ve Jinekoloji. 7. Baskı, İstanbul: Yüce Yayınevi, 1997.
6. Varney H, Kriebs JM, Gegor CL. Varney' s Midwifery. 4th. Ed., Canada: Jones and Bartlett Publishers, 2004: 1275-1293.

EBE308 Ebelikte Eğitim Becerileri (3 0 3)

Öğrencilerin, ebeğin eğitici rolünü kavraması, eğitim yöntemlerini bilmesi ve bunları uygulamalarında kullanması amaçlanmaktadır. Bu ders; sağlık eğitiminin tanımı, amaçları, yöntemleri, sağlık eğitimcisi olarak ebe ve eğiticilik rolü. bireysel, grup ve toplumsal eğitim, uzun-kısa ve periyodik süreli sağlık eğitimi, sağlığı koruma ve geliştirmeye yönelik eğitim, eğitimde araç-gereç geliştirme, eğitimde genel kavramlar, öğrenme hedefleri, öğrenmenin oluşumu, öğrenme yolları, halk eğitimi, pedagoji ve andragoji, eğitim araçları, interaktif eğitim teknikleri, çağdaş öğrenme kuramları, öğrenme ortamları, ölçme ve değerlendirme, etkili sunum teknikleri, eğitimde sınıf yönetimi, eğitim materyali geliştirme, eğitim materyallerinin sunumu konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Tabak R. S. (2000), Sağlık Eğitimi. Somgür Yayınevi, Ankara.

2. Varış F. (1994), Eğitim Bilimlerine Giriş, Atlas Kitabevi, Ankara.
3. Özvarış Ş. B. (2001), Sağlık Eğitimi ve Sağlığı Geliştirme, Hacettepe Halk Sağlığı Vakfı, Ankara.
4. Taymaz H. (1997), Hizmetiçi Eğitim, TAKAV Matbaası, Ankara.
5. Tekin H. (1984), Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Mars Matbaası, Ankara.
6. Özden Y. (1997), Öğrenme ve Öğretme, Pegem Yayıncılık, Ankara.

EBE310 Yaz Stajı(0 0 0)

Yaz Stajı, yaz dönem arasında; 20 gün süre ile günde 8 saat olarak staj komisyonun uygun gördüğü, hastanelerin doğumhane kliniklerinde yapılacaktır.

EBE 312 Obstetrik Risk Tanılama (2 0 2)

Bu dersin amacı öğrencinin gebelik doğum ve doğum sonu dönemde oluşabilecek riskleri erken dönemde tanılması ve doğru yönlendirme konusunda bilgi kazandırmaktır.

Dersin konuları, gebelik, doğum doğum sonu dönemin temel özellikleri, risk tanılamada izlenmesi gereken yöntem, fizik muayene yöntemleri , gebelik, doğum ve postpartum dönemde ortaya çıkabilecek riskler ve tanılama yöntemleri, riskli gebenin transportu konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Taşkın L. Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği. 8. Baskı, Ankara: Sistem Ofset Matbaacılık, 2007
2. Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı (Ed; Prof. Dr. Anahit Coşkun, İstanbul, 2000)
3. Fraser DM, Cooper MA (2008). Myles Textbook for Midwives, Fifteenth Edition, Churchill Livingstone Elsevier,
4. Hemşire Ve Ebeler İçin Doğum Ve Kadın Sağlığı Uygulama Rehberi (Ed; Taşkın L., Eroğlu K., Terzioğlu F., Vural G., Kutlu Ö., Ankara, Palme Yayıncılık, 2008.
5. Zlatnik FJ. Danforth Obstetrik ve Jinekoloji. 7. Baskı, İstanbul: Yüce Yayınevi, 1997.
6. Varney H, Kriebs JM, Gegor CL. Varney' s Midwifery. 4th. Ed., Canada: Jones and Bartlett Publishers, 2004: 1275-1293.

EBE 314 Obstetri ve Jinekolojide Adli Sorunlar (2 0 2)

Dersin amacı öğrencilerin adli olgu kavramı, adli bilimler ve suçlu profilinin yanı sıra travma, şiddet olgularında ebelerin adli, tıbbi ve hukuksal yaklaşımlarına ilişkin temel bilgi verme, şiddet, istismar ve ihmale uğrayan birey ve toplumun sağlığının korunması, sürdürülmesi ve rehabilitasyonu doğrultusunda holistik yaklaşımla mağdur ve suçlunun fiziksel, ruhsal ve sosyokültürel bakım ilkeleri, ulusal ve uluslararası sağlık politikalarını bilmelerini sağlamaktır. Ders; adli olgu kavramı, fiziksel saldırı, istismar, ihmal, cinayet, kaza, yaralanma, ölüm, intihar girişimleri vb adli olgularda sağlıklı gözlem, delillerin toplanması, saklanması, kaydı ve ilgili kriminal laboratuvara gönderilmesi, Jinekolojide adli sorunlar, obstetride sık karşılaşılan adli sorunlar, malpraktis,Sık karşılaşılan tıbbi uygulama hataları, adli olaylarda ebelerin yasal yükümlülükleri ve koruyucu önlemler konusunda temel bilgileri içermektedir.

Ders Kitapları

1. Buzawa E S , Buzawa C G.(2003). Domestic violence: the criminal justice response SAGE.
2. Olshaker JS.(2007). Forensic emergency medicine Lippincott Williams & Wilkins.
3. Payne-James J, Busuttill A , Smock W S.(2003). Forensic medicine:clinical and pathological aspects Cambridge University Press.

4. Vincent J. M. Di Maio, Dana S E.(2007). Handbook of forensic pathology CRC/Taylor & Francis.

EBE 316 Kanıta Dayalı Ebelik Uygulamaları (2 0 2)

Nitelikli bir bakım, eldeki en iyi kanıtlara dayanır. Bu ders, bakımın bilimselleşmesini, araştırmaları eleştirel olarak değerlendirme becerisinin geliştirilmesini ve uygulamaların bilimsel bilgiye dayandırma kültürünün oluşturulmasını sağlar. Ders; kanıt kavramı ve kanıt temelli yaklaşımların tarihçesi, kanıt temelli uygulama ve kanıtların gözden geçirilmesi, kanıt düzeyleri, kanıtların elde edildiği çalışma türleri (randomize kontrollü çalışma, vaka kontrol çalışması, kohort çalışmaları vs), kanıtlara ulaşma yolları, kanıtların uygulanması ve etkinliği, kanıtların yansımaları (bireysel, kurumsal ve etik değişim), gebelik, doğum ve doğum sonrası döneme ilişkin var olan kanıtlar konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Larrabee J H (2008). Nurse to Nurse Evidence-Based Practice, Mc Graw Hill Medical, New York.
2. Craig JV, Smyth RL. (2007). The Evidence-Based Practice Manual for Nurses. Churchill Livingstone,
3. Bernadette M., Fineout-Overholt E. (Ed) (2004) Evidence-Based Practice in Nursing and Healthcare: A Guide to Best Practice : Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia.
4. Hamer S, Gill C.(1999). Achieving Evidence-Based Practice: A Handbook for Practitioners, Bailliere Tindall, London.

EBE 318 Alternatif Doğum Yöntemleri (2 0 2)

Bu dersin amacı, öğrencinin alternatif doğum yöntemlerini öğrenmesidir.

Tarihsel süreçte doğum pozisyonları, alternatif doğum pozisyonlarının avantaj ve dezavantajları, doğum ağrısı ile baş etmeyi kolaylaştıran pozisyonlar, suda doğum, lamaze yöntemi ile doğum, konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Fraser DM, Cooper MA (2008). Myles Textbook for Midwives, Fifteenth Edition, Churchill Livingstone Elsevier,
2. Zlatnik FJ. Danforth Obstetrik ve Jinekoloji. 7. Baskı, İstanbul: Yüce Yayınevi, 1997.
3. Varney H, Kriebs JM, Gegor CL. Varney' s Midwifery. 4th. Ed., Canada: Jones and Bartlett Publishers, 2004: 1275-1293.

EBE320 Jinekolojik Kanser Kontrolü ve Ebelik (2 0 2)

Jinekolojik kanserlerin önlenmesi ve erken dönemde tanınması ebelerin sorumluluklarındadır. Bu derste öğrencilere, karsinogenez, jinekolojik kanserlerin epidemiyolojisi, vulva, vagina, serviks, endometrium, uterus, tuba ve over kanserlerinin gelişimi, belirtileri, evrelendirilmesi, tanı ve tedavi yöntemleri ve korunma yolları, jinekolojik kanser tedavisinde yan etkilerle baş etme yöntemleri anlatılacaktır.

Ders kitapları

1. Taşkın L. (2005), Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, VII. Baskı, Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara.
2. Lowdermilk D.L., Perry E.S. (2004), Maternity and Women's Health Care, Mosby Inc., Philadelphia.
3. Atasü T (2000). Jinekoloji, Güneş Kitapevi

IV. SINIF VII. DÖNEM

EBE 401 Ebelikte Değerler ve Etik (3 0 3)

Bu dersin amacı; ebelik mesleğinin geçmişten günümüze kadar geçirdiği aşamaların öğrenilmesi, deontolojinin temel ilkeleri ve ebelerin mesleki özellikleri, görev yetki ve sorumlulukları doğrultusunda, mesleki kimlik oluşturulması ve meslek ahlakının benimsetilmesidir. Bu ders; Deontoloji Biliminin Tarihsel Temelleri ve Genel Kavramlar, İnsan Kavramı ve Ahlaklı Olgun İnsanın Özellikleri, Meslek Ahlakı, Uluslararası Ebeler Felsefesi ve Ebeler Etik Kodları, Dünyada ve Ülkemizde Ebeler Tarihi, Ebelerin Mesleki Özellikleri, Sağlık Ekibi ve Ebenin Roller, Ebeler ve Yasal Düzenlemeler, Ebeler Yasal Yükümlülüğün Bozulduğu Durumlar, İnsan / Hasta / Gebe / Fetüs / Yenidoğan Hakları, Etik Karar Verme Süreci ve Etik, Anne ve Çocuğun İhmal ve İstismarı, Jinekoloji ve Obstetri ile İlgili Çağdaş Girişimler ve Etik, Ulusal ve Uluslar arası Ebeler Organizasyonları, Ebelerin Geleceğini Şekillendirmek konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Ebeler Tarihi ve Deontolojisi(1998). Hulusi Köker, Gevher Nesibe Tıp Fak. Yayınları
2. Hemşireliğin Düşünsel Temelleri(2000) Prof. Dr. Perihan VELİOĞLU
3. Hemşirelik Tarihi ve Deontolojisi(1995). A.Ü. Açıköğretim Fakültesi Yayınları

EBE403 Ebelerikte Yönetim (3 4 5)

Ebeler hizmetlerinde verimlilik ve kaliteyi artırmak, kişisel ve mesleki haklarını korumasını öğrenmek amaçlanmaktadır. Bu ders; yönetime giriş, organizasyon teorileri, bilimsel yönetim, sağlık hizmetlerinde organizasyon tipleri, Türkiye sağlık sistemi, yöneticinin fonksiyonları, planlama, organizasyon, yönlendirme, denetim, sorumluluk kavramı, iletişim, motivasyon ve iş doyumu, liderlik, zaman yönetimi, problem çözme ve karar verme süreci, personelin işe alınması ve yerleştirilmesi, iş analizi ve görev tanımlama, bütçe yapma ve kaynakların kullanımı, performans değerlendirme, kalite güvenliği ve risk yönetimi, çatışma ve stres yönetimi, sağlık ve ebeler ile ilgili yasal düzenlemeler konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Eren N. (2000). Sağlık Yönetimine Giriş. Somgür Yayıncılık, Ankara.
2. Aker Ç., Özalp H. (2002), Sağlık Hizmetlerinde ve İşletmelerinde Yönetim, Ankara
3. Eren E. (2000), Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi. Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul.
4. Hayran O., Sur H. (1998), Sağlık Hizmetleri El Kitabı, Yüce Yayın, İstanbul
5. Uyer G. (1995), Hemşirelik ve Yönetim, Hurbirlik

EBE 405 Ürojinekolojide Ebeler Yaklaşımları (2 12 8)

Ürojinekolojide temel tanımlar, Üriner ve fekal inkontinans görülme sıklığı, belirtileri, yaşam kalitesi üzerine etkisi, tanı ve tedavi yöntemleri, Prolapsus ve Fistüller, Ürojinekolojide Konservatif Tedavi Yöntemleri ve Ebenin Rolü, Gebelik ve Doğumun Pelvik Tabana etkisi, Gebelik ve Doğumda Pelvik Tabanın Korunması konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Taşkın L. (2005), Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, VII. Baskı, Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara.
2. Lowdermilk D.L., Perry E.S. (2004), Maternity and Women's Health Care, Mosby Inc., Philadelphia.
3. Atasü T (2000). Jinekoloji, Güneş Kitapevi

EBE407 Perinatoloji (2 12 8)

Bu dersin amacı öğrencilerin gebeye bakım verme bilgi ve becerisini güçlendirmektir.

Ülkemizde kadın ve çocuk sağlığına yönelik göstergeler, gebelik fizyolojisi, perinatal dönem ve ebeğin rolleri, perinatal dönem bakım hizmetleri, doğum öncesi izlem ve izlemlerde yapılması gerekenler, gebelikte risklerin tanınması, doğum ve doğum sonrası dönemde bakım ve izlem, anne ve bebek etkileşimi, perinatolojide güncel konu ve yaklaşımlar konuları yer almaktadır.

Ders Kitapları

1. Taşkın L. (2005), Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, VII. Baskı, Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara.
2. Lowdermilk D.L., Perry E.S. (2004), Maternity and Women's Health Care, Mosby Inc., Philadelphia.
3. Olds S.B., London M.L., Ladewig P.W., Davidson M.R. (2004), Maternal-Newborn Nursing and Women's Health Care, Pearson Education Inc., New Jersey.
4. London L.M., Ladewig P.W., Ball J.W., Bindler R.C. (2003), Maternal-Newborn and Child Nursing, Family Centered Care, Pearson Education Inc., New Jersey.

EBE409 Yenidoğan Sağlığı ve Hastalıkları (2 12 8)

Bu dersin amacı öğrencinin sağlıklı ve riskli yenidoğan bakımı konusunda bilgi ve becerilerini artırmak, uygulamalarını güçlendirmektir. Yenidoğanın özellikleri sınıflandırılması: normal yenidoğan doğumhane ve anne yanında bakımı, özel bakım gerektiren yenidoğan, yüksek riskli yenidoğan bakımı, konjenital defektli yenidoğan, preterm, postterm, yenidoğanların dahili sorunları, yenidoğanların cerrahi sorunları, vücut sistemlerine özgü yenidoğan bakımı, noenatal resüsitasyon, yenidoğanın izlem ve değerlendirilmesi, fiziksel ölçümler, materyal toplama, vital belirtilerin ölçümü, ilaç uygulama konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Çavuşoğlu H. (2008). Çocuk Sağlığı Hemşireliği, Cilt 1-2, Sistem Ofset Basım Yayın San. Tic. Ltd. Şti. Ankara.
2. Kavaklı A. (1998). Çocuk Hastalıkları Hemşireliği. Düzeltilmiş 2. Baskı, Yüce Reklam/Yayın/Dağıtım A.Ş. İstanbul.
3. Neyzi O. Ertuğrul T. (2002). Pediatri Cilt 1-2, İstanbul; Nobel Tıp Kitabevi Ltd.Şti.
4. Algier, Conk, Çavuşoğlu ve ark. (1997). Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı, (Ed:Conk Z.) İstanbul; Birlik Ofset.
5. Behrman E.R. Kliegmen R. M. Tuzcu S. (2001).Essentials Of Pediatrics (Türkçe Çeviri), Tuzcu M. İstanbul; Nobel Tıp Kitabevi.
6. Browne N.T. (2007). Nursing Care of The Pediatric Surgical Patient. Second edition, Jones and Barlett Publisher, Canada.
- 7.Kavaklı, A., Pek, H., Bahçecik, N. (1995).Çocuk Hastalıkları Hemşireliği. Birinci Baskı, Alemdar Ofset, İstanbul.

EBE411 Üreme Sağlığı ve Cinsellik (2 12 8)

Bu ders, cinsellik kavramı, cinsel anatomi ve fizyoloji, cinselliği etkileyen faktörler, istenmeyen gebeliklerin önlenmesi, üreme sağlığı kavramı, üreme sağlığında temel yaklaşımlar, güvenli annelik, Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ve korunma, aile planlaması yöntemleri konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Akın A, Özvarış Ş. Ana Sağlığı ve Aile Planlaması (içinde) Halk Sağlığı Temel Bilgiler (Edit. Bertan M, Güler Ç.) Güneş Kitabevi, 2. Baskı 1997, Ankara
2. Çalı Ş. Nüfus ve Nüfus Sorunları, Aile Planlamasında Temel Bilgiler. T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD, JHPIEGO, İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı. 17-27, İstanbul, 1997.

3. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması, 2003. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, T.C.
4. Ulusal Aile Planlaması Hizmet Rehberi, Kontraseptif Yöntemler, cilt 1-2, Sağlık Bakanlığı, s: 367-430, AÇSAP Gen Müd, Ankara 2000

EBE 413 İnfertilite (2 12 8)

Dersin amacı, öğrencinin infertilite ve üremeye yardımcı tedaviler konusunda bilgi ve beceri kazanmasını sağlamaktır. Dersin konuları; infertilitenin temel kavramları, kadın ve erkekte infertilite nedenleri, infertilitenin araştırılması, üremeye yardımcı tedavi yöntemleri, invitro fertilizasyon, İVF tedavisinde güncel yaklaşımlar, IVF'in geleceği konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Levis W, Çeviri editörleri H Rıfat Görsoy, Lale Delilbaşı (2009). Reprodüktif Endokrinoloji ve İnfertilite, Veri Yayıncılık
2. Fraser DM, Cooper MA (2008). Myles Textbook for Midwives, Fifteenth Edition, Churchill Livingstone Elsevier,
3. Zlatnik FJ. Danforth Obstetrik ve Jinekoloji. 7. Baskı, İstanbul: Yüce Yayınevi, 1997.
4. Varney H, Kriebs JM, Gegor CL. Varney' s Midwifery. 4th. Ed., Canada: Jones and Bartlett Publishers, 2004: 1275-1293.

IV. SINIF VIII. DÖNEM

EBE402 Halk Sağlığı ve Ebelik (4 4 6)

Öğrencilerin, Türkiye'deki çevre sağlığı uygulamalarını, bağışıklama uygulamalarını, bulaşıcı olmayan hastalıklarda halk sağlığı uygulamalarını, yaşlılık sağlığı uygulamalarını, ana sağlığı ve aile planlaması uygulamalarını, çocuk sağlığı uygulamalarını bilmeleri amaçlanmaktadır. Halk sağlığı bilimlerinin doğuşu ve tarihçesi, temel sağlık hizmetleri, sağlık ocakları, aile ebeliği süreci, ev ziyaretleri, çevre sağlığı hizmetleri sağlık eğitimi, anne ve çocuk sağlığı, çocukta bağışıklama, adolesan sağlığı, aile planlaması hizmetleri, okul sağlığı, okul sağlığında ebeğin rolü, yaşlı sağlığı, işçi sağlığı, toplum ruh sağlığı hizmetleri, epidemiyoloji kavram ve kuralları, bulaşıcı hastalıklar, genetik yolla geçen hastalıklar, Türkiye'de nüfus hareketleri konularını içermektedir.

Ders kitapları:

1. Cimete G (Ed.) (1998). Evde Sağlık Bakımı Hizmetlerinin Tarihsel Gelişimi ve Evde Bakımda Hemşirenin Yeri, I.Ulusal Evde Bakım Kongresi Kitabı, İstanbul.
2. Kocacık F (2000). Toplum Bilim Ders Notları, 2. Baskı, Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, Sivas.
3. Kubilay G ve Öztekin Z (1994). Toplum Sağlığı ve Hemşireliği, Songül Yayıncılık, Ankara.
4. Lundry, K. S., Janes, S. (2001). Community Health Nursing Caring for the, Public's Health.
5. Stanhope, M., Knollmueller, R. N.(2000). Handbook of Community-Based and Home Health, Nursing Practice.
6. Erci B. (2009). Halk Sağlığı Hemşireliği, Göktuğ Yayınları.

EBE404 Seminer (2 0 2)

Öğrencilerin seçtikleri konu üzerinde, bilimsel araştırma yapımlarının sağlanması hedeflenmektedir. Çalışma Konularının Tanıtımı, Konuların Öğrenciler Arasında Paylaşılması, Kaynak Önerilmesi, Çalışma Taslaklarının Değerlendirilmesi, ve öğrenci sunumlarını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Tabak R. S. (2000), Sağlık Eğitimi. Somgür Yayınevi, Ankara.
2. Varış F. (1994), Eğitim Bilimlerine Giriş, Atlas Kitabevi, Ankara.
3. Özvarış Ş. B. (2001), Sağlık Eğitimi ve Sağlığı Geliştirme, Hacettepe Halk Sağlığı Vakfı, Ankara.
4. Taymaz H. (1997), Hizmetiçi Eğitim, TAKAV Matbaası, Ankara.
5. Okçabol R. (1996), Halk Eğitimi, Der Yayınları, İstanbul

EBE406 Doğum (2 12 8)

Bu dersin amacı, öğrencilerin doğuma yönelik uygulamalarını güçlendirmektir. Ders, doğal doğum felsefesi, doğumda hormonlar ve bedenin işleyişi, doğum dalgaları ile baş etme yöntemleri, doğal doğumu engelleyen faktörler, doğal doğumda ebeğin rolü ve gücü, doğumda sürekli destek, doğumda kanıt temelli ebelik uygulamaları konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Taşkın L. (2005), Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, VII. Baskı, Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara.
2. Lowdermilk D.L., Perry E.S. (2004), Maternity and Women's Health Care, Mosby Inc., Philadelphia.
3. Olds S.B., London M.L., Ladewig P.W., Davidson M.R. (2004), Maternal-Newborn Nursing and Women's Health Care, Pearson Education Inc., New Jersey.
4. London L.M., Ladewig P.W., Ball J.W., Bindler R.C. (2003), Maternal-Newborn and Child Nursing, Family Centered Care, Pearson Education Inc., New Jersey.
5. İna May Gaskin (2006) Naturel Birth, Mosby Inc., Philadelphia.

EBE408 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları (2 12 8)

Bu ders; Türkiye'de ve Dünyada Çocuk, Normal Çocuğun Bakımı, Yenidoğanın Bakımı, Büyüme ve gelişmenin izlemi, Konjenital anomaliler, Solunum sistemi sorunu olan çocuk ve bakımı, Gastro intestinal sistem sorunu olan çocuk ve bakımı, Genitoüriner sistem sorunu olan çocuk ve bakımı, Beslenme bozukluğu olan çocuk ve bakımı, Kronik hastalığı olan çocuk ve bakımı, Çocukta sıvı elektrolit dengesinin sağlanması, Kas iskelet sistemi sorunu olan çocuk ve bakımı, Çocuk ve Oyun, Hasta çocuk ve ailesinin bakımı konularını içermektedir.

Ders Kitapları

1. Çavuşoğlu H. (2008). Çocuk Sağlığı Hemşireliği, Cilt 1-2, Sistem Ofset Basım Yayın San. Tic. Ltd. Şti. Ankara.
2. Kavaklı A. (1998). Çocuk Hastalıkları Hemşireliği. Düzeltilmiş 2. Baskı, Yüce Reklam/Yayım/Dağıtım A.Ş. İstanbul.
3. Neyzi O. Ertuğrul T. (2002). Pediatri Cilt 1-2, İstanbul; Nobel Tıp Kitabevi Ltd.Şti.
4. Algier, Conk, Çavuşoğlu ve ark. (1997). Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı, (Ed:Conk Z.) İstanbul; Birlik Ofset.
5. Behrman E.R. Kliegmen R. M. Tuzcu S. (2001).Essentials Of Pediatrics (Türkçe Çeviri), Tuzcu M. İstanbul; Nobel Tıp Kitabevi.
6. Potts N L, Mandleco B L. (2002). Pediatric Nursing Caring for Children and Their Families. United States of America, Delmar.
7. Browne N.T. (2007). Nursing Care of The Pediatric Surgical Patient. Second edition, Jones and Barlett Publisher, Canada.
8. Wong DL., Eaton MH., Wilson D., Winkelstein ML., Schwartz P. (2001). Wong's Essentials of Pediatric Nursing. Sixth Edition, Mosby, St. Louis.

EBE410 Obstetrik ve Jinekolojik Acillerin Yönetimi (2 12 8)

Bu ders; obstetrik ve jinekolojik acil durumlara yönelik bilgilendirerek acil durumları değerlendirme ve uygun girişimde bulunma becerisi kazandırmayı hedeflemektedir. Dersin konuları, jinekolojik kanamalar, sınıflandırılması ve uygun müdahaleler, obstetrik kanamalar, sınıflandırılması ve uygun müdahaleler, abortuslar, dış gebelik, molhidatiform, uterus rüptürü, acil sezaryen, Hyperemesis gravidarum, EMR, EDT, akut pelvik ağrı, vaginal akıntılar, obstetrik ve jinekolojik acillerde adli sorunlar konularını içermektedir.

Ders kitapları

1. Çeviri Editörü; Oral E. (2010), Johns Hopkins Jinekoloji ve Obstetri El Kitabı, 3. Baskı, ISBN: 9789752771963.
2. Özgünen T. (2011), Doğum ve Jinekoloji Acilleri El Kitabı, Nobel Kitabevi, ISBN: 9789944730020
3. Günalp S. (2009), Temel Obstetrik ve Jinekoloji Cep Kitabı, İstanbul Tıp Kitabevi, ISBN: 9752771297
4. Taşkın L. (2005), Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, VII. Baskı, Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara.
5. Lowdermilk D.L., Perry E.S. (2004), Maternity and Women's Health Care, Mosby Inc., Philadelphia.
6. Atasü T (2000). Jinekoloji, Güneş Kitapevi

EBE 412 Toplum Ebeliği (2 12 8)

Bu ders; birey, aile ve toplum gruplarının sağlığını koruma ve geliştirme üzerine odaklanır. Ders, sağlığı koruma ve geliştirme kavramları, olumlu sağlık davranışları geliştirme süreci, Beslenme ve kilo kontrolü, Egzersiz yönetimi, sigara ve madde kullanımı yönetimi, hijyen değişiklikleri, olumlu sağlık davranışları geliştirmede ebenin rolleri, ev ziyaretleri, bağışıklama, gebelik izlemleri ve eğitimleri, kadın sağlığı izlemleri ve eğitimleri, çocuk sağlığı izlemleri ve eğitimleri konularını içerir.

Ders Kitapları

1. Pender NJ., Murdaugh CL., Parson MA. Health Promotion in Nursing Practice. Pearson Inc, New Jersey,2002.
2. Maurer FA, Smith CM. Community/ Public health Nursing practice Health for families and populations.Fourth edition. Saunders Elseiver, St.Louis, 2009. S:471-531.
3. Günalp S. (2009), Temel Obstetrik ve Jinekoloji Cep Kitabı, İstanbul Tıp Kitabevi, ISBN: 9752771297
4. Taşkın L. (2005), Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, VII. Baskı, Sistem Ofset Matbaacılık, Ankara.
5. Lowdermilk D.L., Perry E.S. (2004), Maternity and Women's Health Care, Mosby Inc., Philadelphia.
6. Atasü T (2000). Jinekoloji, Güneş Kitapevi